

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
МИНИСТЕРСТВО ЗА ФИНАНСИИ
ЦАРИНСКА УПРАВА

01.30.31.ПР.002.01

ПРИРАЧНИК
ЗА НАЧИН, ПОСТАПКА И УСЛОВИ ЗА ИЗДАВАЊЕ НА ОДОБРЕНИЕ ЗА
СПРОВЕДУВАЊЕ НА ФОРМАЛНОСТИ ВО ТРАНЗИТНАТА ПОСТАПКА СО
УПОТРЕБА НА ТЕХНИКА НА ЕЛЕКТРОНСКА ОБРАБОТКА НА ПОДАТОЦИ

Февруари 2014

Историја на документ

Издание	Датум на издание	Опис	Направени промени	
			Опис на промената	Променети страници/точки/глави
1	2	3	4	5
01		Прво издание	/	/

Врз основа на член 6 став 1 од Законот за Царинска управа („Сл.весник на РМ“ бр. 46/04, 81/05, 107/07, 103/08, 64/09, 105/09, 48/10, 158/10, 53/11 и 113/12), а во врска со член 4, 5, 5-а, 5-б и 5-в од Уредбата за спроведување на Царинскиот закон („Сл.весник на РМ“ бр. 66/05, 73/06, 40/07, 62/07, 42/09, 48/09, 38/10, 46/10, 61/10, 141/11, 147/11, 158/11, 14/12, 2/13, 92/13 и 177/13), директорот на Царинската управа на Република Македонија донесе

ПРИРАЧНИК ЗА НАЧИН, ПОСТАПКА И УСЛОВИ ЗА ИЗДАВАЊЕ НА ОДОБРЕНИЕ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ФОРМАЛНОСТИ ВО ТРАНЗИТНАТА ПОСТАПКА СО УПОТРЕБА НА ТЕХНИКА НА ЕЛЕКТРОНСКА ОБРАБОТКА НА ПОДАТОЦИ

I. Општи одредби

1. Со овој Прирачник се уредува начинот, постапката и условите кои треба да бидат исполнети за издавање на одобрение за спроведување на формалности во транзитната постапка со употреба на техника на електронска обработка на податоци.
2. За спроведување на формалностите во транзитната постапка Царинската управа ќе го користи Новиот комјутеризиран транзитен систем (во понатамошниот текст - НКТС).
3. Економскиот оператор кој сака да користи техника на електронска обработка на податоци при спроведување на формалности во транзитната постапка, односно да оствари пристап до НКТС, мора да ги исполнува следниве услови:
 - да ги почитува начелата на царинските прописи;
 - да има утврдено мерки на проверка и заштита на изворот на податоци и обезбедување на податоците од ризик од неовластен пристап, губење, измени или уништување.

II. Локален администратор на економскиот оператор

4. Економскиот оператор е должен да назначи свој локален администратор. Локалниот администратор е лице овластено од страна на одговорното лице на економскиот оператор, а може да биде и самото одговорно лице на економскиот оператор. Тој има привилегии во НКТС да настапува во име на економскиот оператор и единствено тој е овластен да регистрира други корисници на НКТС да настапуваат во име на економскиот оператор.

5. Локалниот администратор мора да има овластување дадено од страна на одговорното лице на економскиот оператор. Примерок од овластувањето треба да се достави во прилог на образецот 01.30.31.ПР.002.01-ОБ.01.01 Барање/Одобрение за спроведување на формалности во транзитната постапка со употреба на техника на електронска обработка на податоци.
6. Лицата регистрирани од локалниот администратор не мора да бидат лица вработени кај економскиот оператор, но економскиот оператор е целосно одговорен за разменетите пораки поднесени од страна на сите регистрирани корисници.
7. Регистрацијата и управувањето со корисничкиот профил и користењето на дигитални сертификати во НКТС е целосна одговорност на одговорното лице, односно од него назначениот локален администратор. Локалниот администратор е одговорен и за точноста на внесените податоци при регистрацијата на останатите регистрирани корисници кои настапуваат во име на тој економски оператор, за податоците за дигиталните сертификати, како и за извршените промени на овие податоци.

III. Поднесување на барање и издавање на одобрение

8. За да се започне постапка за издавање на одобрение и регистрирање во НКТС, економскиот оператор треба да ги исполнува техничките услови објавени на веб локацијата на НКТС.
9. Издавање на одобрение и регистрација во НКТС се врши врз основа на уредно пополнет и поднесен хартиен образец 01.30.31.ПР.002.01-ОБ.01.01 Барање/Одобрение за спроведување на формалности во транзитната постапка со употреба на техника на електронска обработка на податоци. Образецот на барањето е објавен на веб локацијата на НКТС и е достапен преку Порталот за електронска комуникација за размена на документи со Царинската управа (<http://www.customs.gov.mk/edms/>).
10. Пополнетото барање, економскиот оператор го поднесува во хартиена форма, по пошта или го доставува во архивата на Царинската управа. Во истото задолжително треба да бидат наведени податоци за:
 - економскиот оператор,
 - одговорното лице (законски застапник) на економскиот оператор,
 - локалниот администратор,
 - модулот од НКТС до кој се бара пристап,
 - начинот на пристапување кон НКТС и

- изјава за исполување на потребните услови.
11. Барањето во хартиена форма може да биде заменето и со електронски документ поднесен преку Порталот за електронска комуникација (ПЕК), потпишано со валиден дигитален сертификат. Начинот на пополнување на барањето е составен дел на образецот. При поднесување на истото се плаќа административна такса во износ од 350,00 денари.
 12. По приемот на барањето Царинската управа врши проверка на податоците наведени во истото. Доколку во барањето е наведено дека до НКТС ќе се пристапува со користење на електронска размена на податоци, односно со пренесување на податоци помеѓу компјутерскиот систем на економскиот оператор и НКТС, Царинската управа ќе провери дали е исполнет условот за утврдување на мерки на проверка и заштита на изворот на податоци и обезбедување на податоците од ризик од неовластен пристап, губење, измени или уништување и врши проверка дали системот овозможува правилна размена на стандардните пораки.
 13. Во случај кога економскиот оператор ќе поднесе непотполно или погрешно пополнето барање или кога постои неусогласеност меѓу податоците внесени во барањето и податоци со кои располага Царинската управа, тогаш во рок од 8 дена, Царинската управа го известува економскиот оператор да изврши усогласување на податоците. Царинската управа по приемот на комплетното барање, повторно ги врши проверките наведени во точка 12 од овој Прирачник.
 14. Доколку се исполнети условите наведени во точка 12 од овој Прирачник, Царинската управа ќе издаде одобрение со пополнување на делот наменет за одлука на царинскиот орган од образецот 01.30.31.ПР.002.01-ОБ.01.01 Барање/Одобрение за спроведување на формалности во транзитната постапка со употреба на техника на електронска обработка на податоци .
 15. По издавањето на одобрението се врши активирање на корисничкиот профил на економскиот оператор за овластениот локален администратор, со што иститот се регистрира за користење на НКТС. Активирањето се врши со доделување на корисничко име и администраторска шифра на локалниот администратор. Економскиот оператор се известува за доделеното корисничко име и администраторска шифра по електронски пат на регистрираната електронска пошта на економскиот оператор и локалниот администратор.
 16. Локалниот администратор може да ја смени првично доделената администраторска шифра. По добивање на одобрението, администраторот добива пристап до Модулот за трговци во делот „Овластување“ и треба да

изврши регистрирање на други корисници кои ќе имаат право да разменуваат пораки со НКТС. Размената на пораки со користење на администраторската шифра не е дозволена. При регистрирањето на други корисници овластени да настапуваат во НКТС во име на економскиот оператор, задолжително се евидентира податок за дигиталниот сертификат кој ќе се користи за потпишување на електронските пораки.

17. Дигиталниот сертификат мора да биде издаден од страна на регистриран издавач на дигитални сертификати, согласно законските одредби кои го уредуваат електронскиот потпис. Доколку локалниот администратор сака да регистрира повеќе корисници на НКТС, секој од нив треба да поседува посебен дигитален сертификат.
18. Економскиот оператор е должен најдоцна во рок од 3 дена да ја извести Царинската управа за измената на податоците кои што имаат директно влијание врз издаденото одобрение.
19. Во случај на промена на податоците за дигиталниот сертификат (поради промена или продолжување на постоечкиот дигитален сертификат), и/или промена на регистрираната електронска пошта на овластениот локален администратор и другите корисници регистрирани од него, не се доставува нов образец 01.30.31.ПР.002.01-ОБ.01.01 Барање/Одобрение за спроведување на формалности во транзитната постапка со употреба на техника на електронска обработка на податоци. Промената на овие податоци ги врши локалниот администратор. Оваа постапка е подетално опишана во Корисничкото упатство за економските оператори, објавено на веб локацијата на НКТС.
20. Економскиот оператор задолжително ги презема сите потребни мерки за обезбедување тајност и безбедност на податоците и соодветна употреба на корисничките профили и дигитални сертификати во НКТС и не смее да дозволи нивно користење од страна на неовластени лица.
21. Доколку регистриран економски оператор не сака повеќе да го користи НКТС, тогаш одговорното лице на економскиот оператор доставува писмено известување до Царинската управа, која донесува одлука за укинување на одобрението и врши деактивирање на корисничкиот профил. За деактивирање на корисничкиот профил економскиот оператор се известува на начин утврден во точка 15 од овој Прирачник.

22. Економскиот оператор е должен да ги чува разменетите пораки со НКТС заради контрола од страна на царинскиот орган на начин и во рок пропишан со важечките прописи.
23. Царинската управа може времено да го одложи активирањето или деактивирањето на корисничкиот профил поради одржување, надградување или зачувување на безбедноста на НКТС.
24. Царинската управа не може да се смета за одговорна за каква било директна или индиректна штета која настанала кај економските оператори, која што е резултат на:
- прекин, запирање или нефункционирање на НКТС, особено во случај на запирање на одржувањето или поправката на НКТС или нефункционирање на НКТС серверите или мрежната и комуникациска опрема од технички причини,
 - некомпатибилност и несоодветност на опремата на економскиот оператор,
 - кражба, загуба, уништување или измена на податоците, софтверските програми или компјутерската опрема предизвикани со недозволен пристап во НКТС или како резултат на вирус кој потекнува од веб страната или некој од компјутерските системи или сервери на НКТС или на економскиот оператор,
 - грешки при пренос, доцнења или прекини за време на преносот на податоци и
 - нефункционирање на НКТС како резултат на виша сила или настани надвор од контролата на Царинската управа, вклучително, но не и ограничено на ситуации кога НКТС е преоптоварен, не е во функција, не е достапен, кои што се предизвикани од трета страна – даватал на интернет услуги, прекин на таквите услуги поради штрајк, вклучително и штрајк од страна на нејзиниот персонал и какво било нефункционирање, грешка или доцнења кои можат да им се препишат на трети страни или пак друг настан како резултат на виша сила.
25. Царинската управа има право НКТС времено да го стави надвор од функција (недостапен), поради одржување, надградување или зачувување на безбедноста на НКТС.
26. Царинската управа има право да го укине издаденото одобрение и да изврши деактивирање на економски оператор од НКТС, доколку констатира дека економскиот оператор не се придржува кон одредбите на овој Прирачник.

27. Царинската управа ќе постапува совесно и одговорно и ќе ги чува и заштитува согласно закон, податоците што за потребите на НКТС ги доставува економскиот оператор.

III. Завршни одредби

28. Овој Прирачник се објавува на веб локацијата на НКТС.
29. Царинската управа има право да врши измени и дополнувања на одредбите на овој Прирачник и истите јавно ги објавува на веб локацијата на НКТС.
30. Одредбите на овој Прирачник стапуваат на сила и се применуваат со денот на донесувањето и објавувањето на веб локацијата на НКТС.

Директор

Наташа Радеска Крстевска

Бр. 01- 009289/14-0005
Скопје, 24.02.2014 година

Прилог: 01.30.31.ПР.002.01-ОБ.01.01 Барање/одобрение за спроведување на формалности во транзитната постапка со употреба на техника на електронска обработка на податоци

Изработиле: Јовица Кипријановски
Ренезијана Кипријанова
Одобрил: Бобан Станковски
Согласен: Снежана Патирова

Прирачник за начин, постапка и услови за издавање на одобрение за спроведување на формалности во транзитната постапка со употреба на техника на електронска обработка на податоци

01.30.31.ПР.002.01

Упатството го подготви:	Работна група за имплементација на програма за интероперабилност на Царинска управа со системите на европска унија
Приматели:	Директор, Заменик директор, Советници на директорот, Помошници директори на сектори, Началници на независни одделенија Управници на царинарници
Примерок доставен за :	Интерна/екстерна употреба
Оригиналот се чува во:	Сектор за царински систем Сектор за управување со човечки ресурси Архива